

BẢN TRÍCH YẾU LUẬN ÁN TIẾN SĨ

- **Tên tác giả luận án:** Vũ Thị Thanh Thủy
- **Tên luận án:** Vận dụng dạy học theo dự án để phát triển năng lực nghiên cứu khoa học cho học sinh trung học phổ thông trong dạy học Sinh thái học
- **Ngành:** Lý luận và phương pháp dạy học Bộ môn Sinh học
- **Mã số:** 9140111
- **Tên đơn vị đào tạo:** Trường Đại học Sư phạm
- **Tên cơ sở đào tạo:** Đại học Thái Nguyên

1. Mục tiêu nghiên cứu

Xây dựng được các dự án học tập dưới dạng đề tài nghiên cứu khoa học; quy trình tổ chức dạy học theo dự án trong dạy học Sinh thái học để phát triển năng lực nghiên cứu khoa học cho học sinh trung học phổ thông.

2. Đối tượng nghiên cứu

Dự án học tập; Quy trình tổ chức dạy học theo dự án

3. Phương pháp nghiên cứu

3.1. Các phương pháp nghiên cứu lý thuyết

Nghiên cứu các tài liệu của Đảng, Nhà nước, Bộ giáo dục và đào tạo về đổi mới phương pháp dạy học; tài liệu phương pháp dạy học môn Sinh học, tài liệu về dạy học theo dự án; tài liệu về vấn đề bồi dưỡng năng lực nghiên cứu khoa học cho học sinh; các nghiên cứu về năng lực và phát triển năng lực cho học sinh...để làm nền tảng xây dựng cơ sở lý luận của đề tài luận án.

3.2. Các phương pháp nghiên cứu thực tiễn

- Phương pháp điều tra, khảo sát thực tế
 - Tìm hiểu thực trạng vận dụng dạy học theo dự án trong dạy học môn Sinh học thông qua điều tra, khảo sát bằng bảng hỏi đối với giáo viên, học sinh và giáo án giáo viên ở một số trường trung học phổ thông thuộc khu vực miền núi phía bắc;
 - Tìm hiểu về thực trạng rèn luyện năng lực nghiên cứu khoa học cho học sinh trong dạy học môn Sinh học bằng bảng hỏi và phỏng vấn trực tiếp giáo viên, học sinh sản phẩm học tập của học sinh, giáo án của giáo viên
- Phương pháp chuyên gia: gặp gỡ, trao đổi và xin ý kiến của các chuyên gia liên quan đến đề tài nghiên cứu.
- Phương pháp thực nghiệm sư phạm
 - Tiến hành thực nghiệm sư phạm nhằm kiểm định hiệu quả và tính khả thi của giả thuyết khoa học.

3.3. Phương pháp thống kê toán học:

Sử dụng phần mềm M. Excel để xử lý các số liệu thực nghiệm.

4. Các kết quả chính và kết luận:

Những kết luận khoa học cơ bản, những điểm mới, đóng góp mới của luận án.

Vận dụng dạy học theo dự án để phát triển năng lực nghiên cứu khoa học cho học sinh trung học phổ thông trong dạy học là hướng đi mới, nhiều triển vọng, phù hợp với mục tiêu đổi mới giáo dục hiện nay vì dạy học theo dự án mở ra cơ hội thực sự để học sinh vận dụng hiểu biết, kinh nghiệm, khả năng của mình để giải quyết nhiệm vụ học tập gắn với thực tiễn. Thông qua dạy học theo dự án, học sinh phát triển được năng lực cho bản thân mình.

Thông qua việc tổ chức hoạt động dạy học theo dự án, học sinh sẽ vừa được nâng cao kiến thức khoa học về Sinh thái học, vừa dạy học sinh phương pháp nghiên cứu khoa học. Học sinh có thể thực hiện quá trình học tập đạt kết quả cao và giải quyết các tình huống thực tiễn đặt ra một cách khoa học và hiệu quả.

Dựa trên các nguyên tắc, đề xuất quy trình thiết kế các dự án học tập, tổ chức dạy học theo dự án trong dạy học Sinh thái học bước đầu đã đem lại hiệu quả tốt trong quá trình dạy học và là nguồn tài liệu tham khảo có giá trị cho giáo viên trong dạy học Sinh học ở trường phổ thông.

Thông qua vận dụng dạy học theo dự án trong dạy học Sinh thái học (Sinh học 12 – Trung học phổ thông) đã làm cho quá trình dạy học trở nên hấp dẫn hơn và hiệu quả cao hơn. Học sinh không chỉ biết thực hiện các dự án học tập do giáo viên đề xuất mà còn có thể tự lực đề xuất những vấn đề thực tiễn trong cuộc sống mang tính chất nghiên cứu và đề xuất phương pháp giải quyết những vấn đề này một cách khoa học.

Ý nghĩa khoa học và thực tiễn : Các ứng dụng, khả năng ứng dụng trong thực tiễn:

Kết quả thực nghiệm sư phạm cho thấy, vận dụng dạy học theo dự án để phát triển năng lực nghiên cứu khoa học cho học sinh trung học phổ thông trong dạy học Sinh thái học một cách hợp lý sẽ nâng cao năng lực nghiên cứu khoa học cho học sinh.

Dạy học theo dự án có nhiều ưu việt trong dạy học, vì đây là một phương thức tổ chức hoạt động dạy học lấy người học làm trung tâm nhằm giải quyết vấn đề học tập gắn với thực tiễn. Nếu sử dụng phương pháp này thường xuyên sẽ rèn luyện cho học sinh năng lực nghiên cứu và những năng lực cần thiết khác, tạo cho họ một phong cách học tập khoa học để học suốt đời. Vì vậy, việc vận dụng dạy học theo dự án không chỉ áp dụng trong dạy học Sinh thái học mà còn có thể áp dụng ở nhiều phần khác của môn Sinh học, không chỉ áp dụng trong dạy học Sinh học mà còn có thể áp dụng trong dạy học các môn học khác, không chỉ áp dụng trong dạy học mà còn áp dụng trong nhiều lĩnh vực khác của đời sống xã hội.

Những đề nghị sử dụng các kết quả nghiên cứu của luận án:

Tiếp tục nghiên cứu và vận dụng dạy học theo dự án trong dạy học các học phần khác của chương trình Sinh học ở trung học phổ thông và đưa dạy học theo dự án vào hệ thống phương pháp dạy học Sinh học trong chương trình đào tạo cử nhân sư phạm ngành Sinh học.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2020

CÁN BỘ HƯỚNG DẪN

NGHIÊN CỨU SINH

Nguyễn Văn Hồng

Vũ Thị Thanh Thủy

TRƯỞNG KHOA

Nguyễn Thị Tâm